P 495
Mappe 4
Ekspl. LB
Årg. 1942
O.V.
Jfr.

F R I F A G B E V E G E L S E

Nr. 6 - 2. årgang. 7. februar 1942.

Kamerat!

Komedien 1. februar er spilt til ende, vi har fått "minister-president" og "nasjonal regjereing", vi har fått en ny høytidsdag "større enn 17. mai og 7. juni".

Neppe noe sivilisert land har opplevd maken til nasjonal gjenfødelse! Da den kom lå hovedstadens gater tomme og øde, i tusenvis var folket reist ut av byen, og de som var igjen holdt innen døre. Storparten av dagen virket byen utdødd, ikke bar gatene, men også restaurranter og kafeer var tomme. Utpå ettermiddagen og kvellen ble detøet visst liv nede i sentrum, da troppet de opp nazifolkene som var mobilisert fra hele landet og prøvde å "fylle opp" sammen med de tyske soldatene. Dagen etter skrev avisene, "jøssingene holdt seg borte". Vi vet - og hele landet vet hva det betød: Folket holdt seg borte, nordmennene holdt seg borte på denne "gjenfødelsesns dag". Aldri har landet tydeligere vist sin forakt og sitt dype hat til forederne som de gjorde den 1. februar da landet fikk sin "ministerpresident" i gave av Joseph Terboven.

Terboven la ikke skjul på at det var han som hadde tatt initiativet til "kåringen", den foregikk jo også med tale på tysk og den tyske nasjonalsangen og Horst Wessel ble sunget før "Ja, vi elsker" ble hånet og trukket ned i skitten. Siden har tyske telegrammer for sikkerhetsskyld presisert at Terboven aldeles ikke skal trekke seg tilbake, men at alt fortsetter som før, - som om noen ventet noe annet! Heretter som før er det tyskerne som er herrer i landet forskjellen er bare at et par tre nye nikkedukker med Quisling i spissen spreller og danser i tyskernes tråder. Og at terroren blir skjerpet ytterligere.

En kan i første omgang vente økot press på embedsmenn og alle offentlige e tjenestemenn og "fagstyret" vil se nye blomster. Arrestasjoner av Prisdirektoratet sjef derktør Thagård viser retningen. Mere enn noensinne er det Gestapo som nå dominerer arrestasjonenes tall vil øke.

Kampen vil bli hardere, men den følger de samme lkare linjer som før. Ingen vil la seg dupere av de nye politiske komedier som det "nasjonale" ministerium nå setter i verk, enten de heter "fredsslutning" med vårt lands fi ender eller tilslutning til aksen. Pågangen på den norske fronten vil bli hardere, fordi tyskerne og NS frykter denne fronten dobbelt nå når mulighetene av en alliert invasjon til og med drøftes åpent i den tyskkontrollerte presse. Kampens økede hardhet her hjemme er det sikre tegn på at seieren er rykket nærmere. Og det gir oss øket kraft midt i all terror.

-V-

NYE FORBUNDSSAMMENSLUTNINGER.

Nazikommissaren i Norsk Bygningsarbeiderforbund, Arne Andresen har fått i oppdrag å sammenslutte følgende forbund under felles ledelse: Norsk Bygningsarbeiderforbund, Norsk Murerforbund, Norsk Stenindustriarbeiderforbund og Norsk Elektriker og Kraftstasjonsforbund. Formodentlig håper Arne Andresen at han skal bli den kommisariske leder av denne fellesorganisasjon. Han har jo allerede fått underlagt seg Arbeismannsforbundet, Stenhuggerforbundet og Elektrikerforbundet. Meningen er at det skal holdes et møte onsdag den 11. februar, hvor det skal opprettes en samarbeiskomite som skal behandle felles interesser - faglige og økonomiske - og som skal være et rådgivende forum for de kommisariske ledere. I dette forum skal bygningsarbeiderne ha 14 reprsentanter, Arbeidsmannsforbundet 8 og de øvrige forbund hver 4 representanter.

I grunnen er Arne Andresen uten konkurranse. Bunæs og Einar Johansen har tidligere fått sparken for sine meriter, så nå er det vel bare gamle åreforkalkede murerschulz som kan gjøre ham rangen stridig, hvis da ikke Arne Andresen selv sitter så løst på kommisarstolen at han faller av.

Hva medlemmene mener om en slik sammenslutning faller ikke de kommisarisk ledere inn å spørre om. Imidlertid vil det komme en dag da de fagorganiserte arbeidere også skal ha et ord med i laget. Den dagen blir det ikke godt å være kommisarisk leder.

- v -

DET ER IKKE STORT DE HAR Å SI.

Den nyoppnevnte leder i Telegrafverket med Hadland og Fiane i spissen har ikke stort å si. Selv en så kurant ting som å avertere i Norsk Lysningsblad er et for stort og ansvarsfullt spørsmål som den nye tid ikke kan overlate til slike tusseladder alene.

Vi finner i sirkulære for desember som Telegrafsstyret sender ut, følgende: "Lysninger som skal inn i Norsk Lysningsblad, skal ikkje gå gjennom Herolden, men gjennom Pressedirektoratet i Kultur- og Folkeopplysningsdepartementet."

Fiane(Tørres Snørtevold) ynder til enhver tid å klandre de gamle makthavere for udugelighet, men nå er det den nye tids makthavere som må passe på at ikke Tørres Snørtevold gjør nye tabber.

-v-

VI KJENNER OGSÅ TIL DET.

Svensk-amerikaneren, Georg Aslakson, som er journalist, kom fra Berlin i forrige uke. Blandt annet forteller han ganske illustrerende at når han i Berlin så kvinner med sølvrev, rødrev, ullgensere og votter da visste han at kjæresten var i Norge. Hvis kvinnen hadde eksklusivt pelsverk og dristige hatter, var han i Paris. Røkte hun meget og gode sigaretter, var han på Balkan. Hvis kvinner derimot intet hadde og var nedtrykt og uten håp, da visste han at kjæresten var på østfronten.

Ja, vi kjenner så godt til det. Det fins ikke en enneste foretning i Norge, hvor ikke tyskerne har vært og kjøpt opp alt som kan fåes. Nå er butikkene ribbet, så vi forstår godt at kjærestene hjemme i Tyskland har mange gode minner fra Norge.

-v-

INTET OVERRASKER OSS.

Vi vet fra før av at de polske arbeidere under Tysklands åk må finne seg i en kummerlig slavetilværelse. Det siste nå er en forordning om den arbeidsrettslige behandling av polske arbeidere.

Her heter det bl. a. :"Som følge av innlemmelsen av gamle tyske østprovinser i det tyske rike, og som følge av polske arbeiderres innsats i riket, er det blitt nødvendig å henvise de i det tyske rike beskjeftigede polakker til en særstilling i det tyske folks arbeidsliv, for derved å sikre en uforstyrret gjennomføring av fireårsplanen. Det ville ikke være forenlig med de sunde folkeforemmelser ("mit dem gesunde Volksempfinden") hvis disse(arbeidere) også skulle bli uinnskrenket delaktig i de sosiale fremskritt i det nye Tyskland. Og så kommer bestemmelsen om at de polske arbeidere ikke kommer inn under de forskjellige lover som er fastsatt når det gjelder firdeger. De som skulle finne på å sette seg utenfor disse forordninger blir straffet med fengsel eller bøter.

Kom så å si at tyskerne ikke er et kulturfolk.

DET ER TAKKEN.

Advokat Aage Schou er arrestert. Advokaten som nå er 74 år gammel, var en av de fremste, for ikke å si den fremste i hjelpearbeidet for de tyske barna etter forrige verdenskrig. Det er nok ikke få tyske barn som advokat Schou har hjuplet. Nå er disse barna blitt voksne og kanskje mange av dem har vært og er soldater i Norge. Schou var i den tiden så populær i Tyskland at han ble kalt "Berlins Aage Schou". Nå sitter han bak fengslets murer.

De har sin egen måte å takke på nazistene i Tyskland.

-V-

DE FAGORGANISERTE ARBEIDERES PENGER.

Det er mye rart som nazistene i Landsorganisasjonen og forbundene bruker arbeidernes penger til.

I et rundskriv nr. 22 for i år fra L.O. rettes det en henstilling til samtlige forbund på alle utgående brev i februar måned å pålkebe det merke som selges til inntekt for den norske legion.

Vi skal hilse og si brevmottagerne vil bli begeistret for å få seg tilsendt dette svindriet.

-V-

NY FIASKO FOR NS I TELEGRAFVERKET.

Onsdag 28. februar hadde NS tillyst til stort møte i telegrafmessa, hvor nazidirektør With skulle snakke om: "Fedrelandet kaller". På forhånd var det drevet et intenst agitasjonsarbeide, men resultatet var mer enn magert. Av de 2600 arbeidere og funksjonærer som sognet til Telegrafverket i Oslo og omegn, møtte det fram noenogtredve. Av disse var over halvparten fra Telegrafskolen. (Vil vil her gjøre oppmerksom på at mens fordringene for å komme inn på denne skolen tidligere var meget streng, er det nå tilstrekkelig å være medlem av NS, og da sjkønner en hvilke elever skolen nå stort sett gjerne vil ha.) Det var fra denne skolen vel halvparten av tilhørerne var, emn de resterende var vaskeekte nazister. Ingen skikkelige mennesker var tilstede.

-V-

ENDELIG.

Det har endelig lykkes Håkon Meyer å få satt inn en mann i Sporveisbetjeningens forening etter forgjeves å ha forsøkt i fire måneder. Det er en busssjåfør ved navn Oskar Johansen som er blitt tilsatt. Blandt sporveisfolk kalles han for Hitler. Han har alltid gått for å være en politisk vinglepave, noen ganger kommunist, og av og til religiøs - etter som det passet.
Han skal samtidig også være sekretær i Kommuneforbundet, til tross for at han fremdeles må fortsette som sjåfør for tyskerne, en jobb han i den siste tid har hatt.

-V-

SABOTASJE AV TIPPINGEN.

Idrettsfronten, som i følge avisene for-lenget er sprukket og ferdig, viser seg allikevel å være for sterk for naziidretten. "Det norske tippeselskap" som ble startet med brask og bram har ennå ikke fått noen fart i tippingen. For å hjelpe på dette har de rykket inn en kjempeannonse i Friit Folk under følgende tittel: "NS-folk, Hjelp oss med å bekjempe sabotasjen av tippingen." Vi er enig med Tippeselskapet. La NS-folk tippe så meget de bare orker. Vi andre som er med i og som støtter den norske idrettsfront, holder oss borte fra idretten og tippingen.

-V-

ARRESTASJONENE FORTSETTER.

Også denne uke er kjente nordmenn arrestert. Vi nevner sekretæren i Forsyningsdepartementet Per Lie. Direktør Thagård i Prisdirektoratet. Tidligere sekretær i Arbeidernes Avholdslandslag Bjørn Eriksen, sekretær Paul Engstad i Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Carl Westi-Olsen formann i fellesstyret i Osloforening-ene Handel og Kontor og de kjente A.U.F. gutter Arne og Einar Linnerud og John Berg. Sporvognskonduktør Scott-Jensen er også arrestert.

-V-

LITHOGRAFENE I BERGEN PROTESTERER.

Styret i Lithografforbundets avdeling i Bergen har protestert mot å få seg tilsendt "Fritt Folk" og den såkaldte "Arbeiderkalender". Nazistene har stjålet Arbeiderkalenderen og gitt ut 34. årgang med Nasjonal Samlings program og nyttårshilsen til "medlemmene" fra Odd Fossum, Erling Olsen og Kåre Rein. Ingen norske arbeidere har bruk for en slik "kalender".

Protesten fra Bergen bekom da heller ikke nazistene vel, og meningen var at samtlige styremedlemmer skulle entlediges fra sine tillitshverv. Noe tillitsmennene ikke hadde noe imot. Men nå er den grafiske kommisæren, Severin Arnesen reist til Bergen for å ordne opp i floken.

-V-

TILLITSMANNSKURS PÅ SØRMARKA.

I de nærmeste dager skal Norsk Kommuneforbund ha kurs på Sørmarka. Kurset i seg sjøl har liten interesse. Opplysningsarbeidet i dag ligger i nøyaktig samme spor som den faglige virksomhet forøvrig. Men det er av interesse å merke seg dem som lar seg bruke til forelesere ved kursene. Det er: Fylkesmann Vries Hassel, minister Lippestad, byråsjef Sven Getz, priskontrollsjef Arnljot Engh, veidirektør Bålsrud, fru Johanne Reutz, Håkon Meyer Olaf Ødegård, Erling Olsen og Odd Fossum.

At de erklærte nazister forundrer ingen, men vi setter foreløpig spørsmålstegn ved de andre. Om de mener seg å være gode nordmenn, så er de i hvert fall kommet i et selskap som man burde betakke seg for.

-V-

DET ER IKKE SÅ LETT.

Vanskeligheten med å oppnå kontakt m d fagforeningsstyrer og medlemmer er åpenbart ikke vanskelig nå som den hele tiden har vært etter naziovertagelsen av fagorganisasjonen. Den forhenværende kommunist Odvar Eriksen, som er ansatt i L.O.s Presse og Informasjonsavdeling har etter nedenstående skriv å dømme, visse vanskeligheter med distribusjonen av Meddelelsesbladet. Han skriver: "Da det har vist seg at avdelingene i de forskjellige forbund ikke har sendt inn til Meddelelsesbladet de forandringer i avdelingens styre fra 1/10 1941."

-V-

REKLAME.

For at forundringen over bokhandlernes opptreden i denne tid ikke skal gå over i bitterhet og hat, tar vi inn en forordning som er sendt til alle landets politimestere fra lederen for sikkerhetspolitiet:

Herr politimester.

Kultur og Folkeopplysningdepartementet har truffet følgende bestemmelser, som i sirkulære av 26. ds. er meddelt landets bokhand-

lere:
Billedet av NS føreren Vidkun Quisling
Det norsk flagg.
Følgende bøker:
Boken om Vidkun Quisling.
Quisling har sagt det I -II.
Vidkun Quisling: For Norges frihet og selvstendighet.
" " Russland og vi.
Quislingsaken.
Utstillingen skal arrangeres på en verdig og smakfull måte.
Man skal anmode her politimesteren om å påse at dette påbud blir etterkommet. Eventuelle undlatelser påtales og rapport herom innsendes hertil snarest.
Lensmennene bes i fornøden utstrekning instruert overensstemmende hermed.
Oslo, den 28. januar 1942.
Oliver Møystad.

-V-

UNGE ARBEIDERES PLIKT.

Sosialdepartementet har fra fagorganisasjonen fått seg forelagt spørsmålet om unge arbeideres plikt til å opparbeide arbeidstid som går tapt under flyalarm. I den anledning har Norsk Arbeidsgiverforening etter konferanse med minister Lippestad i et sirkulære til samtlige medlemmer av 12. november d.å. bl.a. uttalt:
"Vi er fra forskjellig hold forelagt spørsmålet om gutter og piker under 18 år skal delta i opparbeidelsen. Etter forskjellige konferanser vi har hatt i sakens anledning skal vi uttale at gutter og piker under 18 år ikke bør pålegges å delta i opparbeidelse med mindre tvingende produksjonsmessige grunner krever det. Istedet for opparbeidelse må da disse gutter og piker få utbetalt 60 % av vanlig timelønn overensstemmende med forordningens § 3."
Altså kan vi ikke lenger vente noen beskyttelse av unge arbeidere på arbeidsplassen utover det som krigsproduksjonen måtte tillate.

-V-

MØTEFORBUD.

Det forte los fra velunderrettet hold at det er nedlagt forbud mot de vanlige kommisarmøter som holdtes hver tirsdag. Hva årsaken til forbudet kan være, vet vi ikke, men det ligger nær å anta at den lille myndighet kommisarene hadde nå er fratatt dem.
Vi har alltid vært klar over at de krypene som solgte seg til nazizne ville bli sprellemenn uten betydning i det store spill. Kommisarene vil nok etterhvert få merke at de kjøpte dyrt den gang de jkøpte nazivelvile ved å selge sin sjel.

-V-

VISITASJON.

Det later til at det nå skal settes i gang visitasjon på åpen gate. Denne uka har det hendt to-tre ganger at fotgjengere er stoppet av savilt politi for å bli visitert, antagelig for å prige folk i å gå med illegale skrifter.

-V-

DØD AV FLEKKTYFUS.

Redaktøren av Arbeideren, Henry W. Kristiansen, som lenge [illegible] Dødsårsaken oppgis å være

QUISLINGS LIVVAKT.

Det er i den site tia gjort fortvilte forsøk på å skaffe pålitelig livvakt for den nybakte "ministerpresident". Skrivelser har gått land og strand rundt, for om mulig å ordne denne vanskelige oppgave.
Kravet forat livvakten skal kunne godkjennes er at vedkommende skal vere hirdmann og "åndelig normal". Ennå er det ikke lykkes å skaffe noen livvakt. Det later til å vere vanskelig å skaffe hirdmenn som er "åndelig normale".

-v-

PENGEBIDRAG TIL FRI FAGBEVEGELSE.

Vi hadde for ei tid sia en notis om at det ikke foregikk noen innsamling av pengemidler til Fri Fagbevegelse. Da dette er blitt misforstått av enkelte av de som tidligere har ytet oss bidrag skal vi gjøre merksam på at det har forekommet misbruk som gjorde det påkrevet å ta inn nevnte notis. Vi er fremdeles takknemlig for støtte når det foregår på betryggende måte.

-v-

SOLDATER.

De kommiseriske ledere i fagorganisasjonen har satt hverandre stevne på Sørmarka denne uka. Det holdes kurs for dem. Selvsagt for å sette dem godt inn i nazitaktikken.
De er jo sjøl om de i sine krumersjele lenge har båret kimen, nybegynnere.
Overlegpuken Kåre Rein, holdt en velkomsttale som sier oss mer enn tydelig hva de bærer i sine hjerter. Han sa bl.a.:
"Vi er ikke bare fagforeningsfolk, ikke engang først og fremst fag-foreningsfolk. I første rekke er vi i vårt arbeid politiske soldater i den bevegelse Vidkun Quisling er fører for."
Vel, så vet vi det!
De fagorganiserte har forøvrig aldri vært i tvil om det. Nå er det imidlertid sagt med rene ord, og vi skal vite å innrette oss deretter. Vi er også soldater, men ikke i Quislings lille forrederhær. Vi er soldater i Norges frihetskamp. Med de vapen vi har kjemper vi en innbitt, men seierrik kamp for land og folk.

Våre fiender, tyskere og NS folk skal mer enn noengang få merke at ingen lag i det norske folk lar seg kue, men er berett til å møte den i kampen. Den politiske utvikling er kommet i en ny fase som gjør kampen på hjemmefronten hardere og som krever langt større forsiktighet i all vår ferd.
Som soldater i frihetshæren lar vi oss ikke forbause eller skremme av det som har skjedd og som kommer til skje i tia fremover. Vi vet at den kamp vi har hjemme og våre landsmenn ute kjemper vil ende med seier og frihet for land og folk og dermed en-

F R I F A G B E V E G E L S E .